

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Της Δρος Β.Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

Εισαγωγή

Όπως στα επί μέρους εθνικά δικαιοκτικά συστήματα, έτσι και σε διεθνές επίπεδο ο όρος «επένδυση» αντιμετωπίζεται ad hoc και η διεθνής πρακτική, μη αποδεχθείσα εισέτι ένα συγκεκριμένο και σχετικώς «αμετάβλητο» περιεχόμενο του όρου, προστρέχει κατά περίπτωση στα επί μέρους κείμενα των Διεθνών Συνθηκών/Συμφωνιών/Συμβάσεων για να μεθοδεύσει ρυθμίσεις και για να επιλύσει τυχόν αναφυόμενα προβλήματα.

Και πρέπει να υπογραμμισθεί εδώ, ότι συνήθως η έννοια εκλαμβάνεται πρωτίστως με την οικονομική της διάσταση, της Νομικής Επιστήμης και του Δικαίου επιστρατευομένων κατά περίπτωση εκ των υστέρων.

Υπ' αυτή, λοιπόν, την οπτική επιχειρείται εν συνεχεία μία, σε πολλαπλά επίπεδα, προσέγγιση του όρου, με αναφορά τόσο σε κείμενα ξένων Συνθηκών/Συμβάσεων/Συμφωνιών, όσο και σε αντίστοιχα (διμερή/διακρατικά) Ελληνικά, με την πρόσθετη επισήμανση, ότι το θέμα διεθνώς δεν έχει ακόμη απασχολήσει ούτε την Επιστήμη, ούτε την Νομολογία, ούτε τα Εθνικά Δικαιοκτικά Συστήματα, ούτε το Διεθνές Δίκαιο στο πρόπονο επίπεδο, δεδομένης της τεράστιας σημασίας των ξένων εν γένει επενδύσεων.

Κατά τους ορισμούς του ΔΝΤ και του OECD μία Foreign¹ Direct Investment (άμεση επένδυση σε ξένη χώρα) είναι επένδυση που εμπεριέχει μακροπρόθεσμη σχέση που αντανακλά συνεχές ενδιαφέρον μιας εταιρίας/ατόμου κατοίκου μιας οικονομίας (του άμεσου επενδυτή) σε μια εταιρία εγκατεστημένη σε χώρα διαφορετική από εκείνη του άμεσου επενδυτή. Σκοπός του άμεσου επενδυτή είναι η άσκηση σημαντικής επιρροής στη διοίκηση της εταιρίας της άλλης οικονομίας. Ορίζεται ως ιδιοκτησία/κατοχή του 10% τουλάχιστον των κοινών μετοχών ή του δικαιώματος ψήφου μίας εγγεγραμμένης (συσταθείσης) εταιρίας ή του ισόποσου μίας μη εγγεγραμμένης (προσωπικής) εταιρίας.

Τον ορισμό αυτό αποδέχονται μερικώς πολλές Χώρες - Μέλη του OECD, όπως ήδη έχει αναφερθεί και αποτελεί για πολλές δυτικές Χώρες κοινό σημείο αναφοράς επί των συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Έτσι λοιπόν, στην έννοια της ιδιωτικής διεθνούς επένδυσης μπορεί να ενταχθούν οι ακόλουθες κατηγορίες επενδύσεων, με την υπόμνηση, ότι είναι δυνατοί και οι συνδυασμοί μεταξύ των:

I. Με βάση τον «παραγωγό», τον «ιδιοκτήτη» της επένδυσης:

α. Ιδιωτική επένδυση στην οποία προβαίνει ένας μεμονωμένος ιδιώτης κάτοικος μίας Χώρας Α' σε μία άλλη Χώρα Β' ή ένα νομικό μόνωμο (Εταιρία, Τράπεζα, Consortium, Συνεταιρισμός, Κοινοπραξία κ.ά.) από μία Χώρα Α' στην οποία εδρεύει σε μία άλλη Χώρα Β'. Οι επενδύσεις αυτής της μορφής είναι οι πλέον συνήθεις λόγω της ευελιξίας και της ευχέρειας ως προς την συγκέντρωση και μετακίνηση κεφαλαίων από Χώρα σε Χώρα, αλλά και της δυνατότητας της ελεύθερας διαπραγματεύσεως των όρων της επένδυσης από της πλευράς του «παραγωγού» και «ιδιοκτήτη» της, της επιλογής του τόπου εγκατάστασης και του χρόνου πραγμάτωσής της, του προσδιορισμού του αντικειμένου δραστηριότητας, του μεγέθους κ.λ..

β. Κρατική ή άλλων Νομικών Προσώπων ελεγχόμενων υπό του Νομικού Προσώπου της Πολιτείας της Χώρας προέλευσης επένδυση. Οι επενδύσεις αυτής της κατηγορίας συνήθως είτε είναι πολύ μεγάλου ύψους, είτε είναι απόρροια ειδικών (διμερών) συμφωνιών μεταξύ της Χώρας προέλευσης και της Χώρας υποδοχής και εγκατάστασης, είτε μπορεί να διαπλέκονται και με δημόσιες επενδύσεις.

γ. Με βάση τις ως άνω δύο μορφές μπορεί να συγκροτηθεί η τρίτη μορφή της «μικτής» επένδυσης στην οποία, όπως είναι αυτονόητο, τα ποσοστά συμμετοχής αμοιτέρων των συμβαλλομένων-ιδιοκτητών Μερών ποικίλλουν άνευ ορίων κατά περίπτωση.

δ. Μία άλλη κατηγορία είναι εκείνη της πολυμερούς συμμετοχής στην οποία απαντώνται εκτός των στοιχείων των ανωτέρω περιπτώσεων ή α, ή β, ή γ και η συμμετοχή Ιδιωτική, Κρατική, ή άλλων Νομικών Προσώπων της Χώρας υποδοχής της επένδυσης.

Άλλη κατηγορία είναι η επένδυση η οποία προέρχεται (ειδικώς) από Διεθνείς Οργανισμούς όπως είναι π.χ. η Παγκόσμια Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο ΟΟΣΑ, ο ΟΝΥΔΙ, η CAD κ.ά..

II. Με βάση την λογικώς προβλεπόμενη και πιθανώς αναμενομένη διάρκεια ζωής της διεθνούς (όπως άλλως τε και της «εθνικής») επένδυσης αυτή μπορεί να διακριθεί σε:

α. Βραχυπρόθεσμη επένδυση, με συνήθη διάρκεια ζωής μικρότερη του έτους.

β. Μεσοπρόθεσμη επένδυση, με συνήθη διάρκεια ζωής κυμαινομένη μεταξύ ενός και πέντε ετών.

γ. Μακροπρόθεσμη επένδυση, με διάρκεια ζωής μεγαλύτερα των πέντε ετών και άνευ ορίων (πέραν της πενταετίας).

Όλα αυτά βεβαίως «λειτουργούν» και ισχύουν υπό συνήθεις και ομαλές «επενδυτικές» και πολιτικές συνθήκες, η σταθερότητα των οποίων δεν είναι πάντοτε ούτε δεδομένη, ούτε εγγυημένη. Σε αντίθετη περίπτωση, οι κίνδυνοι και είναι ποικίλλοι, (με πρώτον εκείνον της εθnikοποίησης της επένδυσης), ελλοχεύουν και βεβαίως δεν είναι πάντοτε προβλέψιμοι.

III. Με βάση άλλα κριτήρια η κατά τα ως άνω διεθνής παραγωγική επένδυ-

ση μπορεί να είναι:

α. Αυτοτελής, π.χ. υπό την μορφή της άμεσης και ολοκληρούμενης σε μία φάση (άπαξ) επένδυσης.

β. Δημόσια ή ιδιωτική. Στην διεθνή οικονομική βιβλιογραφία απαντώνται δύο μορφές ιδιωτικών επενδύσεων:

- οι άμεσες επενδύσεις και

- οι έμμεσες επενδύσεις ή επενδύσεις χαρτοφυλακίου.

Οι άμεσες επενδύσεις αφορούν στην δημιουργία ή και στην επέκταση της μόνιμης συμμετοχής των ξένων επενδύσεων σε εγχώριες επιχειρήσεις. Στην ουσία έχουμε χρηματοδότηση - βραχυπρόθεσμη ή μεσοπρόθεσμη - των εγχωρίων επιχειρήσεων από το εξωτερικό, για την εισαγωγή εξοπλισμού και για την εμπορική τους χρηματοδότηση.

Στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου πραγματοποιείται μεταφορά οικονομικών πόρων από το εξωτερικό, για την προμήθεια μετοχών και ομολογιών των εγχωρίων εταιριών. Στις επενδύσεις χαρτοφυλακίου² οι ξένοι επενδυτές ενδιαφέρονται για την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη απόδοση του κεφαλαίου. Είναι ουσιαστικώς μια κίνηση κεφαλαίων στην οποία τα χρήματα έχουν «μετακινηθεί» από τις περιοχές χαμηλών επιτοκίων σε περιοχές υψηλών επιτοκίων (και όπου συνήθως σπανίζει το κεφάλαιο). Από την σκοπιά των δανειζομένων, οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου είναι επικερδείς δεδομένου ότι το κόστος των ξένων κεφαλαίων είναι μικρότερο από το κόστος ευκαιρίας του εγχωρίου διαθέσιμου εισοδήματος και το ποσοστό απόδοσης τέτοιων κεφαλαίων υπερβαίνει αυτό το κόστος.

γ. Παρεπομένη ή δευτερογενής ως απορρέουσα εκ μίας άλλης δραστηριότητας π.χ. τα λεγόμενα αντισταθμιστικά ωφέλη σε μία διακρατική συμφωνία, ή οι παρεπόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με άλλο έργο (π.χ. επιλογή Αναδόχου λειτουργίας καζίνο στην Ελλάδα, με την παράλληλη «εθελουσίως» αναλαμβανόμενη υποχρέωση του Αναδόχου να κατασκευάσει ιδία δαπάνη μαρίνα, συνεδριακό κέντρο κ.λ. στον τόπο εγκατάστασης - ή και σε άλλη περιοχή - του καζίνο).

δ. Επένδυση εντός της χρηματιστηριακής αγοράς με την χρησιμοποίηση υπηρεσιών ενδιαμέσων διαδικασιών ή προσώπων (π.χ. χρηματιστών), όπως αγορά μετοχών κ.λ..

ε. Νομισματική επένδυση υπό την έννοια του μετακινουμένου κεφαλαίου από Χώρα Α' σε Χώρα Β' μέσω Τραπεζών ή Χρηματιστηρίων κ.λ..

στ. Υπό μία, άλλη, προσέγγιση μπορεί να αναφερθεί εδώ ως επένδυση και η βάσει συμφωνίας εκχώρηση ή παραχώρηση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή ενοικίαση ευρεσιτεχνιών εκτός της χώρας της αρχικής χρησιμοποίησής τους με ή χωρίς ανταλλάγματα.

ζ. Μακροπρόθεσμη επένδυση «μη νομισματικής υφής», όπως επενδύσεις ενός Κράτους σε ένα άλλο όπου πέραν του οικονομικού στοιχείου της επένδυσης υπεισέρχονται σ' αυτή και άλλα στοιχεία π.χ. πρόθεση (ανιδροτελούς) βοήθειας για ανασυγκρότηση, άσκηση ή επέκταση πολιτικής επιρροής κ.ά..

η. Άυλη επένδυση.

Ως άυλη επένδυση χαρακτηρίζεται - τόσο διεθνώς, όσο και στην Χώρα μας - η

επένδυση εκείνη όπου ο επενδυτής στρέφεται στην αγορά Άϋλων Τίτλων - τίτλων με λογιστική μορφή.

Ειδικότερα στην Χώρα μας, οι τίτλοι με λογιστική μορφή (άϋλοι τίτλοι) καλύπτονται από τις διατάξεις του Ν. 2198/22.3.1994. Έτσι, το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να δανείζεται χωρίς την έκδοση αξιογράφων από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα. Τα δάνεια αυτά και οι υποδιαρέσεις τους (τίτλοι) παρακολουθούνται διά λογιστικών εγγραφών. Τις εγγραφές λήψης, εξυπηρέτησης και αποπληρωμής των δανείων ενεργεί η Τράπεζα της Ελλάδος, για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου - τους δε όρους καθορίζει ο εκάστοτε Υπουργός των Οικονομικών.

Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζονται όλα τα πλεονεκτήματα μιας επένδυσης σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου (αφορολόγητα κέρδη, μεταβίβαση, προεξόφληση κ.λ.), χωρίς κανένα από τα βασικά μειονεκτήματα των φυσικών τίτλων όπως κίνδυνοι απώλειας του χαρτιού κ.λ..

Υπάρχει η δυνατότητα προμήθειάς τους καθ' όλη τη διάρκεια του μηνός και όχι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες όπως γίνεται με τους φυσικούς τίτλους.

Επίσης, μέσω του συστήματος των άϋλων τίτλων, υπάρχει η δυνατότητα επένδυσης και σε άλλα σύγχρονα επενδυτικά προϊόντα π.χ. future, options κ.λ., επένδυσης κεφαλαίων στην δευτερογενή αγορά, ευελιξία στη μεταβίβαση των τίτλων από τράπεζα σε τράπεζα.

Με την αναμενόμενη αποϋλοποίηση και άλλων επενδυτικών προϊόντων π.χ. μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α. θα διευρύνονται ολοένα και περισσότερο οι ευκαιρίες για επένδυση στα νέα (άϋλα) επενδυτικά προϊόντα.

θ. Μία άλλη προσέγγιση του όρου (διεθνής) επένδυση μπορεί να γίνει μέσω των κειμένων των Διεθνών Συμφωνιών ή των Διακρατικών Συμβάσεων.

Έτσι, ως επένδυση κείμενα αυτού του τύπου θεωρούν «αγαθά, υποχρέωσεις και συμφέροντα»,³ ή «αγαθά, δικαιώματα και συμφέροντα»⁴ ενώ ο όρος «επενδύσεις κεφαλαίων» περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες αγαθών, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων και συμφερόντων.⁵

IV. Η έννοια σε άλλες συμβάσεις:⁶

1. Ο όρος «επένδυση» σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο προορίζεται προς επένδυση από επενδυτή Συμβαλλόμενου Μέρους και γίνεται αποδεκτό από το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, σύμφωνα με την νομοθεσία του, σε σχέση με την εφαρμογή της Συμφωνίας. Περιλαμβάνει ειδικότερα αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα όπως υποθήκες, εμπράγματες ασφάλειες και ενέχυρα,

β) εταιρικά μερίδια, μετοχές και ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία,

γ) δάνεια, χρηματικές απαιτήσεις ή κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, επιχειρηματική φήμη, τεχνολογία και τεχνογνωσία,

ε) εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων βάσει νόμου ή συμβάσεως, πε-

ριλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων,

στ) αγαθά, τα οποία βάσει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως ευρίσκονται στην κατοχή του μισθωτή στο έδαφος Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Ο όρος «απόδοση» σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μια επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και άλλες αμοιβές.

3. Ο όρος «επενδυτής» περιλαμβάνει:

α) Ως προς την Ελληνική Δημοκρατία: φυσικά πρόσωπα που έχουν την ελληνική ιθαγένεια σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και έχουν την έδρα τους στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας.

β) Ως προς τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας: φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και οικονομικές μονάδες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τους νόμους της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και έχουν την έδρα τους στο έδαφός της.

Ή ακόμη⁷:

1. Ο όρος «επένδυση» σημαίνει κάθε είδους στοιχείο ενεργητικού και κάθε άμεση ή έμμεση συνεισφορά σε κάθε είδους εταιρίες ή επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και ειδικότερα αλλά όχι αποκλειστικά:

α) Κινητή και ακίνητη περιουσία και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα, όπως υποθήκες, ενέχυρα, εμπράγματα ασφάλειες, επικαρπία και ανάλογα δικαιώματα.

β) Μετοχές και άλλες μορφές συμμετοχής σε επιχειρήσεις.

γ) Χρηματικές απαιτήσεις και κάθε συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία.

δ) Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τεχνικές μέθοδοι.

ε) Εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων δημοσίου δικαίου για την έρευνα και εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

Ουδεμία μεταβολή της νομικής μορφής υπό την οποία έχουν επενδυθεί ή επανεπενδυθεί αγαθά και κεφάλαια, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα τους ως «επένδυση» κατά την έννοια της παρούσας Συμφωνίας.

Οι επενδύσεις αυτές πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της Χώρας υποδοχής.

2. Ο όρος «επενδυτής» σημαίνει:

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ελληνική ή μαροκινή ιθαγένεια, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ελληνικής Δημοκρατίας ή του Βασιλείου του Μαρόκου, αντιστοίχως, και πραγματοποιεί επένδυση στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

β) Κάθε νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει την έδρα του στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας ή του Βασιλείου του Μαρόκου και έχει συσταθεί, σύμφωνα με την ελληνική ή μαροκινή νομοθεσία, αντίστοιχως και το οποίο πραγματοποιεί ε-

πένδυση στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Ο όρος «απόδοση» σημαίνει τα καθαρά ποσά που αποφέρει μία επένδυση και ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, αμοιβές δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, περιλαμβανομένων και των αμοιβών που απορρέουν από συμφωνίες δικαιόχρησης, εφόσον οι σχετικές συμβάσεις έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές, στο μέτρο που απαιτείται από τη νομοθεσία της Χώρας υποδοχής.

Χαρακτηριστική τέλος, είναι και η αναφορά των σχετικών όρων περί την επένδυση στον Ν. 2248/10/11/1994 Περί κυρώσεως της συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων:

Ο όρος «επένδυση» σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο επενδύεται από επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου και περιλαμβάνει ειδικότερα αλλά όχι αποκλειστικώς:

α) Κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε εμπράγματο δικαίωμα.

β) Εταιρικά μερίδια, μετοχές και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία ή επιχείρηση.

γ) Χρηματικές απαιτήσεις ή κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει χρηματική αξία.

δ) Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και επιχειρηματική φήμη, τεχνικές μεθόδους και τεχνογνωσία.

ε) Δικαιώματα, εκχωρούμενα βάσει νόμου ή συμβάσεως, για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε σχέση με επένδυση, περιλαμβανομένων και δικαιωμάτων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

στ) Μισθώσεις.

Ο όρος «επενδυτής» σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

α) Φυσικά πρόσωπα που έχουν για ιθαγένεια του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

β) Νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη Νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους και έχουν την έδρα τους στο έδαφος του, εφόσον τα Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα έχουν το δικαίωμα, σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους, να πραγματοποιούν επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

Ο όρος «απόδοση» σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μια επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και άλλες αμοιβές (άρθρο 1).

Στις περισσότερες, πάντως, των Συνθηκών και Συμβάσεων, ο όρος επένδυση εστιάζεται γενικώς σε τρεις ομόκεντρους κύκλους:

α) Καλύπτει κατά πρώτον αγαθά, δικαιώματα και συμφέροντα ή και property rights and interests.

β) Περιλαμβάνει δικαιώματα και αγαθά, τα οποία η νομοθεσία της Χώρας υποδοχής θεωρεί ότι «συγκροτούν την έννοια της επένδυσης».

γ) Απαρτίζεται από καταλόγους αγαθών / δικαιωμάτων / υποχρεώσεων / ενεργειών / θετικών δράσεων, οι οποίοι επειδή απλώς και μόνον περιλαμβάνονται σε μία Συνθήκη ad hoc, τα αναφερόμενα σ' αυτούς στοιχεία, «συνιστούν» στην συγκεκριμένη περίπτωση (αφ' εαυτών) «επένδυση» και αντιμετωπίζονται νομικώς αναλόγως.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. OECD: Detailed Benchmark Definition of Foreign Direct Investment. Paris, 1992.

2. Βλ. G. PETROCHILOS: Foreign Direct Investment and the Development Process. Avebury, 1979, σ. 1-15 και 33-47.

3. Π.χ. Συνθήκη Βελγίου - Μαρόκου, 1985.

4. Π.χ. Συνθήκη Ελβετίας - Τυνησίας, 1983.

5. Π.χ. Συνθήκη Κάτω Χωρών-Σενεγάλης, 1979.

6. Ν. 2136/1993 Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων Ελληνικής Δημοκρατίας και Λ.Δ. της Κίνας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων. Βλ. επίσης: Ν. 2182/1994 Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων.

7. Ν. 2245/1994 Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Βασιλείου του Μαρόκου για την αμοιβαία ενθάρρυνση και προστασία των επενδύσεων.

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Αστ. και
Περιφ. Ανάπτ. Π.Π.Κ.Π.Ε.

**ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ
ΚΙΝΗΤΡΑ
ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**

Αθήναι, 1993

Κωνσταντίνος ΓΕ.
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμ. Αστ., Περιφ. Ανά-
πτυξ. Παντείου Πανεπιστημίου
Κ.Π.Ε. Αθηνών

**Η ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ
ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ
ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ
ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ
ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ**

ΣΤ' έκδοση
Αθήναι, 1996

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αθήναι, Οκτώβριος 1996

Οργανωτές

**ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ, ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ, ΜΕΛΕΤΩΝ, ΕΡΕΥΝΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ**

Επιστημονικός Υπεύθυνος

Καθηγητής Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητές

**Καθηγητές Πανεπιστημίου, Στελέχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Στελέχη της Δημόσιας
Διοίκησης, Δήμαρχοι και Πρόεδροι Κοινοτήτων, Ειδικοί Επιστήμονες**

Πληροφορίες, δηλώσεις ενδιαφέροντος μέχρι 1 Σεπτεμβρίου 1996:

Κέντρο Επιμόρφωσης, Μελετών, Ερευνών, Ανάπτυξης

Ίμβρου 6, 11257 Αθήναι, Τηλέφ.: (01) 8647120, teletax: (01) 8658868

*

DECENTRALISATION, ADMINISTRATION LOCALE, DEVELOPPEMENT

**L' APPROCHE GRECQUE DANS
L' UNION EUROPEENNE**

CONGRES

Athènes, Octobre 1996

Organisateurs

**REVUE DE DECENTRALISATION, D' ADMINISTRATION LOCALE ET DE
DEVELOPPEMENT REGIONAL**

**CENTRE DE FORMATION, D' ETUDES, DE RECHERCHE ET DE DEVELOPPEMENT
CENTRE CULTUREL DE MARATHON**

Responsable Scientifique

Professeur Constantin GE. ATHANASSOPOULOS

Rapporteurs

**Professeurs d' Université, Fonctionnaires de la Communauté Européenne, Fonctionnaires de l'
Administration Publique, Maires et Présidents des Communes, Spécialistes Scientifiques**

Renseignements, déclarations d' intérêt:

Centre de Formation, d' Etudes, de Recherche et de Développement

Imvrou 6, 11257 Athènes

tél.: (01) 86 47 120, téléfax: (01) 86 58 868

Jusqu' au 1 Septembre 1996